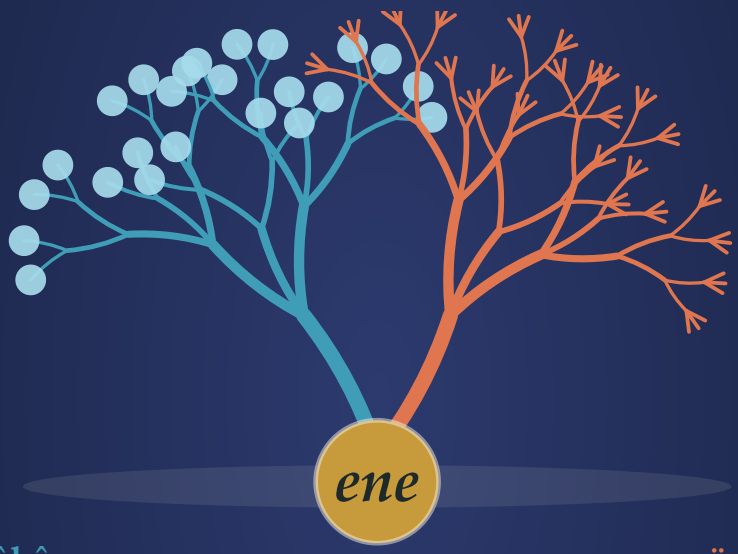
ARAŞTIRMA RAPORU

Risale-i Nur'da *Ene*

Benliğin iki yüzü, iki okunuşu ve iki silsilesi. Merkez metin: Otuzuncu Söz, Birinci Maksad.

nurani Şecere-i Tûbâ — **müdhiş şecere-i zakkum**

"Gök, zemin, dağ tahammülünden çekindiği ve korktuğu Emanetin müte-addid vücuhundan bir ferdi, bir vechi, ene'dir. Evet ene, Zaman-ı Âdem'den şimdiye kadar Âlem-i İnsaniyetin etrafına dal budak salan nurani bir Şecere-i Tûbâ ile, müdhiş bir şecere-i zakkumun çekirdeğidir."

30. Söz · PDF 533 ✓

Araştırma raporu · Merkez metin: Otuzuncu Söz, Birinci Maksad

Ene (benlik) kavramı: mahiyeti, iki yüzü (mana-yı harfî / mana-yı ismî), vazifesi (vâhid-i kıyasî), nübüvvet ve felsefe yollarındaki seyri, hakikatini bilmenin neticeleri.

DURUM NOTU

Bu rapor kayıtlı araştırma verisinin düzenlenmesidir; yeni ilmî iddia içermez. Kayıtların çoğu "taslak" durumundadır. Kesin kaynaklı gösterilen alıntılar yalnız **doğrudan kaynaktan doğrulandı** durumundakilerdir; diğerleri açıkça işaretlenmiştir.

Renk anahtarı

Müellif ifadesi altın çizgi, italik alıntı	Metinden açıklama mavi kutu	Araştırmacı yorumu yeşil kutu
Araştırmacı sonucu mor kutu	Haricî bilgi · ikincil kızıl, taralı kutu; kesin kabul edilmez	Doğrulandı künyedeki işaret

Alıntı künyesi: eser · sayfa. Basılı sayfa yoksa "PDF" sayfası verilir. ⚠ doğrulanmadı kesik çizgili kızıl çerçeve

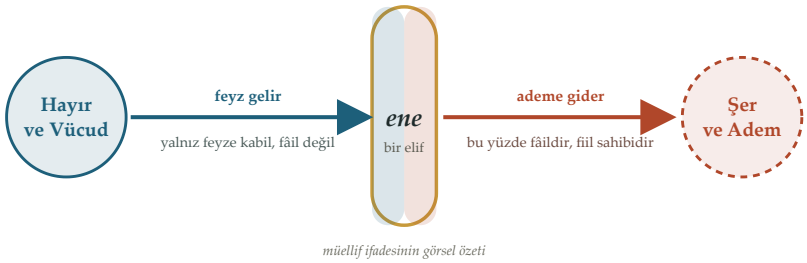
Not: Alıntıların hepsi "Tüm külliyat kopyası-sıkıştırıldı" (5924 PDF sayfası) nüshasındandır. PDF sayfası ile basılı sayfa farklıdır; basılı numara bulunamayan yerde "tespit edilemedi" yazılmıştır. Kaynağın kendi doğrulama durumu "unverified", metin/OCR durumu "partial"dır.

BÖLÜM 1

Tek sayfalık özet

ANA FİKİR — ARAŞTIRMACI SONUCU [K1]

Ene'nin değeri kendinde değil, gösterdiğindedir.

ŞEKİL 1 *Emanetin iki yüzü: ene bir elif gibidir; bir yüzü feyze açık, bir yüzü fiile.*

#	BAŞLIK	İÇERİK	DAYANAK	TÜR
1	Tarif	Ene emanetin bir vechidir; Tûbâ ve zakkum şecerelerinin çekirdeğidir	[1]	“
2	Anahtar/tılsım	Ene muamma ve tılsımdır; mahiyeti bilinirse kâinat tılsımı açılır	[2], [3]	“

#	BAŞLIK	İÇERİK	DAYANAK	TÜR
3	Vâhid-i kıyasî	Ene Rubûbiyet sıfatlarını tanıtan ölçektir; gerçek varlık olması gerekmez, farazî hat gibidir. Temsiller: ince elif/farazî hat, ev yapma, mizan-ül hararet (öznesi ene), mîrî malı	[4], [42], [6], [41], [43]	“
4	İki yüz	Hayra bakan yüz yalnız feyze kabil, şerre bakan yüz fâildir	[7]	“
5	İki okunuş	Mana-yı harfî (başkasını gösterir) ve mana-yı ismî (kendine bakar); yüzlerle eşleme metinden açıklamadır	[8], [45]	“ eşleme 🕮
6	Neticeler	Harfî bakışta emaneti eda; ismî bakışta emanete hıyanet, kıyas-ı binnefs ile şirk, cehl-i mürekkeb	[23], [8], [14], [9]	“
7	İki silsile	Nübüvvet/diyanet silsilesi (Şecere-i Tûbâ-i Ubûdiyyet) ile felsefe silsilesi (zakkum); birleşince saadet, ayrılınca şer. Felsefe sütununun nübüvvet sütununun madde madde zıddı olarak kurulması araştırmacı gözlemidir ([K2])	[10], [16]	“ gözlem 🕮
8	Ahlâkî/hizmet boyutu (merkez dışı)	İslâm enaniyeti kırar; ehl-i hak eneyi terk etmekle hakka hizmet edebilir ([27]); “nahnü”/“biz deyiniz” ifadeleri [27]’nin alıntının devamından (bağlam), ayrı alıntı kaydı değil; ihlas hakkın hatırını enaniyetin hatırına üstün kılmaktır; zikirle delinen ene mahvolur	[26], [27], [28], [31] + [34]	“

Tür sütunundaki ve satır sonlarındaki simgeler yukarıdaki renk anahtarına göredir.

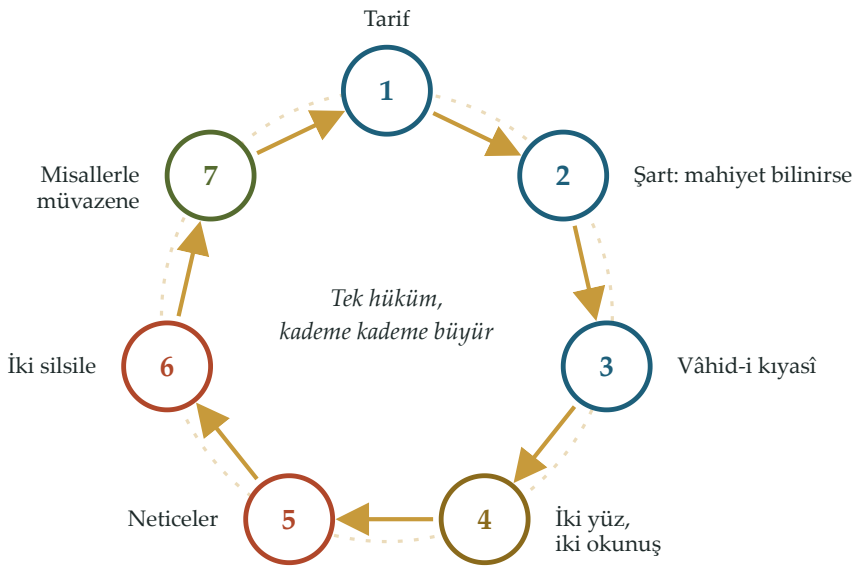
🕮 AÇIK KALAN BAŞLICA NOKTALAR

Müsbet yön merkez dışında “ene” ile değil “benlik/cüz’î sıfatlar” ile geçer; “benlik = ene” araştırmacı çıkarımıdır. [25] ve [36] doğrulanmamıştır. Ayrıntı: Bölüm 7.

BÖLÜM 2

Kavram şeması

Kayıt [K3] (güvenilirlik: yoruma dayalı; taslak). Düğümler ve bağlantılar liste halinde verilmiştir.

ŞEKİL 2 *Halkalı düşünce akışı: Birinci Maksad tek hükmü kademe kademe büyütür ([K1], araştırmacı sonucu).*

DÜĞÜM	İÇERİK	TÜR	DAYANAK
n1	Tarif: ene, emanetin bir vechi; Tûbâ ve zakkum çekirdeği	“	[1]
n2	Anahtar/tılsım: mahiyeti bilinirse kâinat tılsımı açılır; ene kendisi muamma	“	[2], [3]
n3	Vâhid-i kıyasî: ene Rubûbiyet sıfatlarını tanıtan ölçek; mevcud-u hakikî olması şart değil, farazî hat gibi	“	[4], [40]
n4	Temsiller: farazî hat/ince elif (mahiyeti bilinmezse gittikçe büyür), ev yapma, mizan-ül hararet, mîrî malı “ (mizan öznesi ene)	“	[42], [6], [41], [43], [5]
n5	İki yüz: hayra bakan yüz yalnız feyze kabil; şerre bakan yüz fâil	“	[7], [K4]
n6	İki okunuş: mana-yı harfî (başkasını gösterir) / mana-yı ismî (kendine bakar) “ (eşleme: metinden açıklama)	🕮	[7], [8], [45], [K5]
n7	Netice 1: emaneti eda; ene'nin dürbünüyle kâinatı okur, Ahsen-i Takvim	“	[23], [24]
n8	Netice 2: emanete hıyanet; kendini mâlik sanma	“	[8]
n9	Şirk: kıyas-ı binnefs ile mülkü esbaba taksim; şirk/şer/dalâleti doğuran enaniyet	“	[14], [17]
n10	Cehl-i mürekkeb: binlerce fen bilse de nefsinde tasdik edecek madde bulmaz, nurlar söner	“	[9]

DÜĞÜM	İÇERİK	TÜR	DAYANAK
n11	Silsile-i nübüvvet (Şecere-i Tûbâ-i Ubûdiyyet): ene kendini abd bilir, mahiyeti harfiye; acz/fakr ubudiyete kapı	“	[11], [13], [22], [K2]
n12	Silsile-i felsefe (şecere-i zakkum): mana-yı ismî; Ezcümle: mûcib-i bizzât, buhar-misâl tecemmüd, 'teşebbüh bil-vâcib' (filozofların sözü, müellif eleştirir) “ 🕮	“	[12], [21], [20], [47], [46], [48]
n13	İmtizaç: felsefe diyanete itaat edip hizmet edince saadet; ayrılınca hayır/nur nübüvvet, şer felsefe etrafında	“	[10], [16], [K6]
n14	Vakıa-i hayaliye: üç yol; üçüncüsü Ehl-i Kur'an'ın Nuranî caddesi (öbür iki yolla birlikte okunur)	“	[49], [50], [K7]
n15	Müsbet yön: cüz'î sıfatlar/benlik vâhid-i kıyasî (11. Söz'de 'ene' geçmez; 30. Söz atfıyla açıklama; 'benlik=ene' araştırmacı çıkarımı) 🕮 💬	💬	[39], [53], [37], [K8]
n16	Ahlâkî/hizmet: İslâm enaniyeti kırar; 'nahnü', 'biz deyiniz'; ihlas = hakkın hatırı enaniyetin hatırına galip	“	[26], [27], [28], [32], [30], [K9]
n17	Hubab: zikir ışığıyla delinen 'kalbi' ile ene mahvolur (iki yarı + kalbi delinen habbe teşbihiyle birlikte)	“	[31], [34]
n18	Ana fikir: ene'nin değeri kendinde değil, gösterdiğinde	⚑	[K1], [K10]

Not: n16'daki “nahnü”/“biz deyiniz” ifadeleri [27]'nin alıntının devamından (bağlam), ayrı alıntı kaydı değil. n11'deki [22] cümle ortasından bir parçadır, “birleşince saadet, ayrılınca şer” iddiasının tamamını taşımaz.

Bağlantılar

- n1 (Tarif) → n2 (Anahtar/tılsım) — *şart: mahiyeti bilinirse*
- n2 (Anahtar/tılsım) → n3 (Vâhid-i kıyasî) — *mahiyet nedir?*
- n3 (Vâhid-i kıyasî) → n4 (Temsiller) — *temsillerle açılır*
- n4 (Temsiller) → n5 (İki yüz) — *elif misali*
- n5 (İki yüz) → n6 (İki okunuş) — *iki yüz = iki okunuş*
- n6 (İki okunuş) → n7 (Netice 1) — *harfî bakış*
- n6 (İki okunuş) → n8 (Netice 2) — *ismî bakış*
- n8 (Netice 2) → n9 (Şirk) — *kıyas-ı binnefs*
- n8 (Netice 2) → n10 (Cehl-i mürekkeb) — *şu hainane vaziyetinde*
- n7 (Netice 1) → n11 (Silsile-i nübüvvet (Şecere-i Tûbâ-i Ubûdiyyet)) — *tarihî-toplumsal büyüme*
- n9 (Şirk) → n12 (Silsile-i felsefe (şecere-i zakkum)) — *tarihî-toplumsal büyüme*
- n10 (Cehl-i mürekkeb) → n12 (Silsile-i felsefe (şecere-i zakkum)) — *ilişkili*
- n11 (Silsile-i nübüvvet (Şecere-i Tûbâ-i Ubûdiyyet)) → n13 (İmtizaç) — *iki silsile*
- n12 (Silsile-i felsefe (şecere-i zakkum)) → n13 (İmtizaç) — *iki silsile*
- n13 (İmtizaç) → n14 (Vakıa-i hayaliye) — *misalle müvazene*

- n1 (Tarif) → n13 (İmtizaç) — *baştaki çekirdek sonda açılır*
- n6 (İki okunuş) → n15 (Müsbet yön) — *merkez dışı karşılık (yorum)*
- n7 (Netice 1) → n16 (Ahlâkî/hizmet) — *hizmet/ihlas yönü*
- n8 (Netice 2) → n17 (Hubab) — *çare: ene mahvı (Mesnevî)*
- n16 (Ahlâkî/hizmet) → n17 (Hubab) — *aynı ahlâkî çizgi*
- n18 (Ana fikir) → n1 (Tarif) — *bütün akışı birleştirir*

BÖLÜM 3

Soru haritası ve cevaplar

BİR BAKIŞTA

- Dokuz soru: **7** cevaplandı, **2** kısmen cevaplandı.
- Kısmen kalanlar: Külliyat geneli (5. bölüm) ve haricî kaynaklar (6. bölüm).
- Bütün soruların güvenilirliği "henüz doğrulanmadı" olarak kayıtlıdır.

SORU	DURUM	CEVAP (KAYITLARDAN)	AÇIK NOKTA
Ene nedir? Müellif ene'yi nasıl tarif eder (Otuzuncu Söz, Birinci Maksad)?	cevaplandı	Ene emanetin bir vechi, Tûbâ ve zakkum şecerelerinin çekirdeğidir ([1]). Mahiyeti bilinirse kâinat tılsımı açılır ([2], [3]).	Alıntılar henüz bağımsız doğrulanmadı; Külliyat'ın diğer ene bahisleri taranmadı.
› Ene'nin iki yüzü: mana-yı harfî ve mana-yı ismî ile bakılması ne demektir?	cevaplandı	İki yüz ([7]); mana-yı harfî başkasını gösterir, mana-yı ismî kendine bakar ([45], [8]). Yüzlerle okunuşların eşlemesi metinden açıklamadır ([K5]).	—
› Vâhid-i kıyasî: ene, sıfât ve şuunat-ı İlahiyeyi nasıl tanıtır (farazî hat, ev yapma temsili)?	cevaplandı	Ene Rubûbiyet sıfatlarını tanıtan vâhid-i kıyasîdir; temsiller: farazî hat, ev yapma, mizan, mîrî malı ([4], [42], [6], [41], [43]). Araştırmacı muhakemesi: tehlike aracın kendisinde değil, harfî iken ismî okunmasındadır ([K11], yorum).	—
› Ene'nin 'künuz-u mahfiye olan esmanın anahtarı' ve 'kâinatın tılsımı' olması neyi ifade eder?	cevaplandı	Ene esmanın anahtarı ve kâinat tılsımının açıcısıdır, ama şart önermesiyle: mahiyeti bilinirse ([2], [3]).	—
Ene, nübüvvet yolunda ve felsefe yolunda nasıl iki ayrı seyir izler ve hangi neticeleri doğurur?	cevaplandı	İki silsile: nübüvvet (Şecere-i Tûbâ-i Ubûdiyyet) ve felsefe (zakkum); menşei ene'nin iki vechi ([10], [11], [12], [13]).	Haricî şerhlerdeki yorumlarla karşılaştırma henüz yapılmadı.
Ene'nin hakikatini bilmenin ve bilmemenin neticeleri nelerdir (cehl-i mürekkeb, şirk, ubudiyet)?	cevaplandı	Bilmenin neticesi emaneti eda ([23]); bilmemenin neticesi hıyanet, şirk, cehl-i mürekkeb ([8], [14], [9]).	Bilmenin olumlu neticeleri ayrıca toplanmalı; alıntılar bağımsız doğrulanmadı.

SORU	DURUM	CEVAP (KAYITLARDAN)	AÇIK NOKTA
Külliyatın diğer yerlerinde ene ve enaniyet hangi bağlamlarda geçer (hizmet, ihlas, 'nahnü', enaniyetin kırılması)?	kısmen	Merkez dışında ene/enaniyet ağırlıkla terk edilecek şey olarak geçer: [26], [27], [28]; zikirle ene mahvolur ([34]). Araştırmacı sonucu; kısmî.	Hizmet Rehberi, Şualar, Emirdağ ve Tarihçe'deki geçişler tek tek okunmadı (yer sayıları alt sınır). Anlamsal arama gerçek model değil.
Ene, enaniyet, mana-yı harfî, vâhid-i kıyasî kavramlarının lügat karşılıkları nelerdir; lügatler arasında fark var mı?	cevaplandı	Enfus Lügatı'nda (PDF s.67-68) ene maddesi bir Risale alıntısıdır (Şemme/30. Söz çizgisi); maddenin 2. kısmı derleyici yorumudur. Kavramlar Lügatı'nda ENE maddesi tespit edilmedi ([K12]). Bölüm 5.5'e bakınız.	Enfus s.66, 188, 308 ve Kavramlar s.191 tek tek okunmadı; inceleme bekliyor.
Ene meselesi Risale dışı şerh ve akademik çalışmalarda nasıl ele alınmış? (ikincil, ayrı işaretli)	kısmen	Bölüm 6'dadır; ikincildir, tam metin okunmamıştır.	Üç kaynağın tam metni okunmadı; şerh/ders kaynağı bulunamadı; kaynakların Risale alıntıları doğrulanmadı. Bu kısım kesin kabul edilmemeli.

Bütün soruların güvenilirliği "henüz doğrulanmadı" olarak kayıtlıdır.

BÖLÜM 4

Merkez metin analizi: Otuzuncu Söz, Birinci Maksad

Kaynak: Külliyat nüshası, PDF 533-544 (PDF 534-544 = basılı 536-546; PDF 533'ün basılı numarası tespit edilemedi). Analiz kayıtları [K10] ve [K13] (metin analiz ajanı). Sıra metnin nazm akışını izler.

BİR BAKIŞTA

- Merkez metin: Otuzuncu Söz, Birinci Maksad (PDF 533-544); sıra metnin nazm akışını izler.
- Tek hüküm kademe kademe büyür: tarif, şart, mahiyet, iki yüz, ferdî neticeler, iki silsile, misallerle müvazene ([K1]).
- Tûbâ ve zakkum çekirdeği sonda açılır.

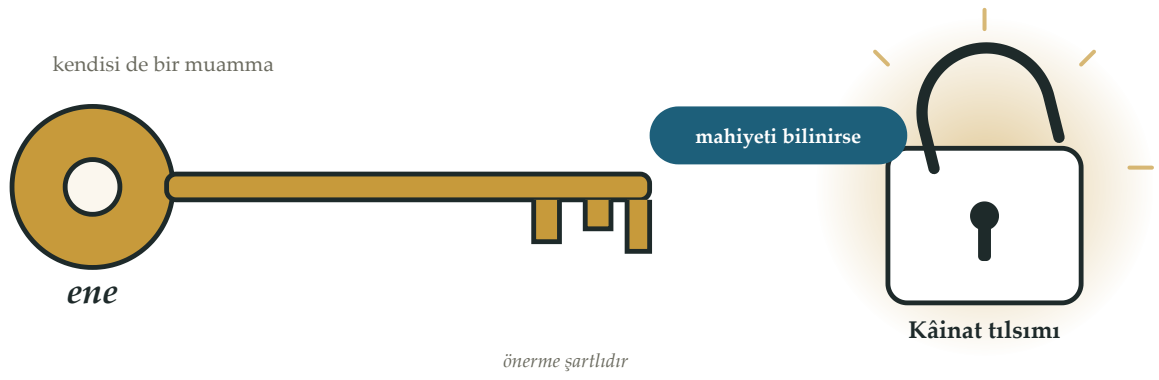
4.1 *Tarif*

> *Gök, zemin, dağ tahammülünden çekindiği ve korktuğu Emanetin müte-addid vücuhundan bir ferdi, bir vechi, ene'dir. Evet ene, Zaman-ı Âdem'den şimdiye kadar Âlem-i İnsaniyetin etrafına dal budak salan nurani bir Şecere-i Tûbâ ile, müdhiş bir şecere-i zakkumun çekirdeğidir.*
>
> 30. Söz · PDF 533 ✓ [1]

METİNDEN AÇIKLAMA [K14]

Ene, emanetin vücuhundan biri olarak tarif edilir; çekirdeği iki şecereye ayrılır. Sonda iki silsile bahsinde bu çekirdek açılır ([K1]).

4.2 *Anahtar ve tılsım*

ŞEKİL 3 *Anahtar–tılsım: önerme şartlıdır; ene mahiyetinin bilinmesiyle açılır, kendisi de muammadır.*

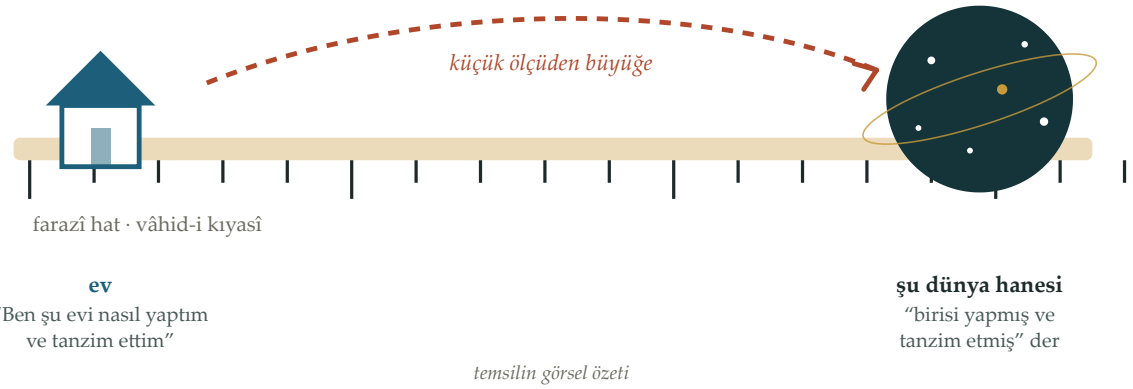
> *O ene mahiyetinin bilinmesiyle, o garib Muam-ma, o acib Tılsım olan ene açılır ve Kâinat Tılsımını ve Âlem-i Vücubun Künuzunu dahi açar.*
>
> 30. Söz · s. 536 ✓ [2]

> *Cenab-ı Hak, Emanet cihetiyle İnsana "ene" namında öyle bir mif-tah vermiş ki; Âlemin bütün kapılarını açar ve öyle tılsımlı bir enaniyet vermiş ki; Hallak-ı Kâinat'ın Künuz-u Mahfiyesini onun ile keşfeder. Fakat ene, kendisi de gayet muğlak bir Muamma ve açılması müşkil bir Tılsımdır.*
>
> 30. Söz · s. 536 ✓ [3]

METİNDEN AÇIKLAMA [K15]

Önerme şartlıdır: ene mahiyetinin bilinmesiyle açılır.

4.3 *Vâhid-i kıyasî ve temsiller*

ŞEKİL 4 *Vâhid-i kıyasî ölçeği: küçük bir ölçüden büyüğe geçiş; ev temsili ([6]).*

> *Sani-i Hakîm, İnsanın eline emanet olarak, Rubûbiyetinin Sıfât ve Şuûnatının Hakikatlarını gösterecek, tanıttıracak, işarat ve nümuneleri câmi' bir ene vermiştir. Tâ ki o ene, bir vâhid-i kıyasî olup, Evsaf-ı Rubûbiyet ve Şuûnat-ı Uluhiyet bilinsin. Fakat vâhid-i kıyasî, bir mevcud-u hakikî olmak lâzım değil. Belki hendesedeki farazî hatlar gibi, farz ve tevehhümle bir vâhid-i kıyasî teşkil edilebilir.*
>
> 30. Söz · s. 536 ✓ [4]

> *Meselâ: Zulmetsiz daimî bir ziya, bilinmez ve hissedilmez. Ne vakit hakikî veya vehmî bir karanlık ile bir hat çekilse, o vakit bilinir.*
>
> 30. Söz · s. 536 ✓ [40]

> *Onu da enaniyet yapar. Kendinde bir rubûbiyet-i mevhume, bir mâlikiyet, bir kudret, bir ilim tasavvur eder; bir had çizer. Onun ile muhit Sıfatlara bir hadd-i mevhum vaz'eder. "Buraya kadar benim, ondan sonra Onundur" diye bir taksimat yapar.*
>
> **30. Söz · s. 536** ✓ [5]

> *Evet ene ince bir elif, bir tel, farazî bir hat iken, mahiyeti bilinmezse, tesettür toprağı altında neşvünema bulur; gittikçe*
>
> **30. Söz · s. 537** ✓ [42]
>
> **Not.** Alıntı "gittikçe" ile kesilir; devamı PDF 536'da (basılı 538) sayfadan okunmuştur, ayrı alıntı kaydı değildir: "...gittikçe kalınlaşır. Vücud-u İnsanın her tarafına yayılır. Koca bir ejderha gibi, Vücud-u İnsanı bel' eder." Büyüme "mahiyeti bilinmezse" şartına bağlıdır.

> *Meselâ: "Ben şu evi nasıl yaptım ve tanzim ettim. Öyle de şu dünya hanesini birisi yapmış ve tanzim etmiş" der.*
>
> **30. Söz · s. 537** ✓ [6]

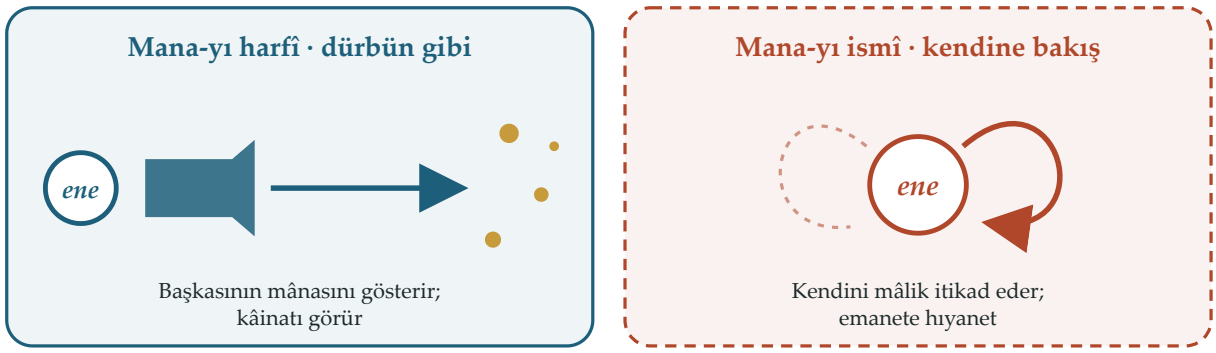
> *Belki eşyanın derecat ve miktarlarını bildiren mizan-ül hararet ve mizan-ül hava gibi mizanlar nev'inden bir mizandır ki; Vâcib-ül Vücud'un mutlak ve muhit ve hududsuz Sıfâtını bildiren bir mizandır.*
>
> **30. Söz · s. 537** ✓ [41]
>
> **Not.** Cümlenin öznesi ene'dir (sunum şartı).

> *Evet nasıl mîrî malından kırk parayı çalan bir adam, bütün hazır arkadaşlarına birer dirhem almasını kabul ile hazmedebilir. Öyle de "Kendime mâlikim" diyen adam, "Herşey kendine mâliktir" demeye ve itikad etmeye mecburdur.*
>
> **30. Söz · s. 538** ✓ [43]

METİNDEN AÇIKLAMA

Delil zinciri: muhit olanın haddi yok, farazî had, enaniyet çizer ([K16]). Temsiller: farazî hat [K17], ev [K18], ayna-mizan-dürbün [K19], elif-tel-ip [K20], mîrî malı [K21].

4.4 İki yüz ve iki okunuş

yüz–okunuş eşlemesi metinden açıklamadır

ŞEKİL 5 *İki okunuş: dürbün gibi dışarıyı gösteren harfî bakış ve kendine dönen ismî bakış.*

> *Demek ene, âyine-misâl ve vâhid-i kıyasî ve âlet-i inkişaf ve mâna-yı harfî gibi; mânası kendinde olma-yan ve Başkasının mânasını gösteren, Vücud-u İnsaniyetin kalın ipinden şuurlu bir tel ve mahiyet-i beşeriyenin hullesinden ince bir ip ve şahsiyet-i âdemiyetin Kitabından bir eliftir ki, o elif'in "iki yüzü" var. Biri, Hayra ve Vücuda bakar. O yüz ile yalnız Feyze kabildir. Vereni kabul eder, kendi icad edemez. O yüzde fâil değil, icaddan eli kısadır. Bir yüzü de şerre bakar ve ademe gider. Şu yüzde o fâildir, fiil sahibidir.*
>
> 30. Söz · s. 537 ✓ [7]

> *Yâni ene, kendini Abd bilir. Başkasına hizmet eder, anlar. Mahiyeti harfiyedir. Yâni Başkasının mânasını taşıyor, fehmeder. Vücudu, tebaîdir. Yâni Başka birisinin Vücudu ile kaim ve İcadıyla sabittir, itikad eder. Mâlikiyeti, vehmiyedir. Yâni kendi Mâlikinin İzni ile; surî, muvakkat bir mâlikiyeti vardır, bilir. Hakikatı, zıllıyedir. Yâni, Hak ve Vâcib bir Hakikatın Cilvesini taşıyan mümkin ve miskin bir zıldır. Vazifesi ise, kendi Hâlıkının Sıfât ve Şuûnatına mikyas ve mizan olarak, şuurkârane bir Hizmettir.*
>
> 30. Söz · s. 539 ✓ [45]

> *Eğer o ene, Hikmet-i Hilkatini unutup, Vazife-i Fıtriyesini terkederek kendine mâna-yı ismiyle baksa, kendini mâlik itikad etse; o vakit emanete hıyanet eder,*
>
> 30. Söz · s. 537 ✓ [8]

> *Emaneti bihakkın eda eder ve o enenin dûrbîniyle, Kâinat ne olduğunu ve ne vazife gördüğünü görür*
>
> 30. Söz · s. 537 ✓ [23]

> *Hakikî Ubûdiyyetini takınır. Makam-ı "Ahsen-i Takvim"e çıkar.*
>
> 30. Söz · s. 537 ✓ [24]

METİNDEN AÇIKLAMA [K4] [K5]

Hayra bakan yüz harfî, şerre bakan yüz ismî okunuşla eşlenir; bu eşleme metinden açıklamadır. Allah canibinden hayır/vücud feyz olarak gelir; fiil ve şer yüzü kul canibine aittir.

ARAŞTIRMACI YORUMU [K11]

Muhakeme düğümü: mevhum rubûbiyet hem bilgi aracı (vâhid-i kıyasî) hem şirk tohumu olarak geçer; fark, aynı mevhum haddin nasıl tutulduğundadır. Bu, müellifin cümlesi değil araştırmacı yorumudur.

"Hakikî Ubûdiyyetini takınır. Makam-ı "Ahsen-i Takvim"e çıkar."

30. Söz · s. 537 ✓ [24]

4.5 Bilmemenin neticeleri: şirk ve cehl-i mürekkeb

> *İşte bütün şirkleri ve şerleri ve dalâletleri tevlid eden enaniyetin şu cihetindendir ki; Semâvat ve arz ve cibal tedehhüş etmişler, farazî bir şirkten korkmuşlar.*
>
> 30. Söz · s. 537 ✓ [17]

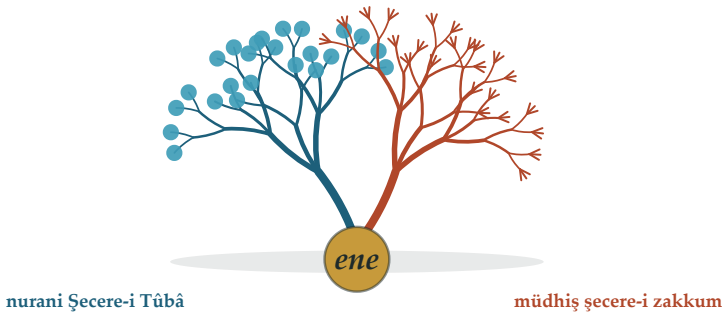
> *Sonra kıyas-ı binnefs suretiyle herkesi, hattâ herşeyi kendine kıyas edip, Cenab-ı Hakk'ın mülkünü onlara ve esbaba taksim eder. Gayet azîm bir şirke düşer.*
>
> 30. Söz · s. 538 ✓ [14]

> *Vücud-u İnsanın her tarafına yayılır. Koca bir ejderha gibi, Vücud-u İnsanı bel' eder. Bütün o İnsan, bütün Letaifiyle âdeta ene olur.*
>
> 30. Söz · s. 538 ✓ [18]

> *Sonra nev'in enaniyeti de bir asabiyet-i nev'iye ve milliye cihetiyle o enaniyete kuvvet verip; o ene, enaniyet-i nev'iyeye istinad ederek, şeytan gibi, Sâni'-i Zülcelâl'in evamirine karşı mübareze eder.*
>
> 30. Söz · s. 538 ✓ [19]

> *İşte ene, şu hainane vaziyetinde iken; cehl-i mutlaktadır. Binler fünu-nu bilse de, cehl-i mürekkeble bir echeldir. Çünki duyguları, efkârları Kâi-natın Envâr-ı Marifetini getirdiği vakit, nefsinde onu tasdik edecek, ışıklan-dıracak ve idame edecek bir madde bulmadığı için sönerler.*
>
> 30. Söz · s. 538 ✓ [9]

4.6 Nübüvvet silsilesi

ŞEKİL 6 *İki silsile, tek çekirdek: ene ([1], [10]).*

"Ne vakit ayrı gitmişler ise, bütün Hayır ve Nur, Silsile-i Nübüvvet ve Diyanet etrafına toplanmış ve şerler ve dalâletler, felsefe silsilesinin etrafına cem'olmuştur."

30. Söz · s. 538 ✓ [16]

> *Biri, Silsile-i Nübüvvet ve Diyanet; diğeri, silsile-i felsefe ve hikmet.. gelmiş gidiyor. Her ne vakit o iki silsile imtizaç ve ittihad etmiş ise, yâni silsile-i felsefe, Silsile-i Diyanete dehalet edip İtaat ederek Hizmet etmişse; Âlem-i İnsaniyet parlak bir surette bir Saadet, bir hayat-ı içtimaiye geçirmiştir.*
>
> 30. Söz · s. 538 ✓ [10]

> *Ne vakit ayrı gitmişler ise, bütün Hayır ve Nur, Silsile-i Nübüvvet ve Diyanet etrafına toplanmış ve şerler ve dalâletler, felsefe silsilesinin etrafına cem'olmuştur.*
>
> 30. Söz · s. 538 ✓ [16]

> *Nübüvvetin vechi olan birinci vecih: Ubûdiyyet-i Mahzanın menşeidir. Yâni ene, kendini Abd bilir. Başkasına hizmet eder, anlar. Mahiyeti harfiyedir. Yâni Başkasının mânasını taşıyor, fehmeder. Vücudu, tebaîdir.*
>
> 30. Söz · s. 539 ✓ [11]

> *N ü b ü v v e t i s e : Gaye-i İnsaniyet ve Vazife-i Beşeriyet, Ahlâk-ı İlâhiyye ile ve Secaya-yı Hasene ile tahalluk etmekle beraber, aczini bilip Kudret-i İlâhiyyeye iltica, za'fını görüp Kuvvet-i İlâhiyyeye istinad, fakrını görüp Rahmet-i İlâhiyyeye itimad, ihtiyacını görüp Gına-yı İlâhiyyeden istimdad, kusurunu görüp Afv-ı İlahîye istiğfar, naksını görüp Kemal-i İlahîye Tesbihhan olmaktır diye, Ubûdiyyetkârane hükmetmişler.*
>
> 30. Söz · s. 540 ✓ [13]

> *O iki şecereye menşe' ve medar, esaslı bir çekirdek olarak ene'nin iki vechini beyan edeceğiz.*
>
> 30. Söz · s. 539 ✓ [44]

> *Silsile-i Nübüvvetin ki bir Şecere-i Tûbâ-i Ubûdiyyet hükmünde bulunan o Silsilenin, küre-i zeminin bağında mübarek dalları*
>
> 30. Söz · s. 539 ✓ [22]
>
> **Not.** Cümle ortasından alınmıştır; "birleşince saadet, ayrılınca şer" iddiasının tamamını taşımaz, o iddianın dayanağı olarak gösterilmemiştir.

4.7 Felsefe silsilesi

> *İkinci vecih ise: Felsefe tutmuştur. Felsefe ise, ene'ye mâna-yı ismiyle bakmış. Yâni kendi kendine delalet eder, der. Mânası kendindedir, kendi hesabına çalışır, hükmeder.*
>
> 30. Söz · s. 540 ✓ [12]

> *İşte diyanet silsilesine itaat etmeyen silsile-i felsefe ki, bir şecere-i zakkum suretini alıp, şirk ve dalâlet zulümatını etrafına dağıtır.*
>
> 30. Söz · s. 539 ✓ [21]
>
> **Not.** Alıntı doğrulanmıştır; özet kaydındaki eski durum notu geçersizdir (Bölüm 7).

> *"İnsaniyetin gayet-ül gayatı, "teşebbüh-ü bil-vâcib"dir.. yâni Vâcib-ül Vücud'a benzemektir" deyip firavunane bir hüküm vermişler*
>
> 30. Söz · s. 540 ✓ [20]
>
> **Not.** "Teşebbüh-ü bil-vâcib" filozofların sözüdür; müellif eleştirir, kendi önerisi değildir.

> *Felasifenin bir taifesi, Cenab-ı Hakk'a "mûcib-i bizzât" demişler, İhtiyarını nefyetmişler;*
>
> 30. Söz · s. 543 ✓ [47]
>
> **Not.** Tek başına felsefe eleştirisi değil, "Ezcümle" ile verilen bir örnektir; hemen aşağıdaki [46] ile birlikte okunmalıdır.

> *Ene, kendi zâtında hava gibi zaîf bir mahiyeti olduğu halde, felsefenin meş'um nazarı ile mâna-yı ismî cihetiyle baktığı için; güya buhar-misâl o ene temeyyu edip, sonra ülfet cihetiyle ve maddiyata tevaggul sebebiyle güya tasallub ediyor. Sonra gaflet ve inkâr ile o enaniyet tecemmüd eder. Sonra isyan ile tekeddür eder, şeffafiyetini kaybeder. Sonra gittikçe kalınlaşıp sahibini yutar.*
>
> 30. Söz · s. 543 ✓ [46]
>
> Not. [47] ile birlikte okunur (buhar-misâl tecemmüd; [K22]).

> *Evet şeytanlar, güya ene'nin gaga ve pençesiyle dinsiz feylesoflarının akıllarını havaya kaldırıp dalâlet derelerine atıp dağıtmıştır. Küçük Âlemde ene, büyük Âlemde tabiat gibi tağutlardandır.*
>
> 30. Söz · s. 544 ✓ [48]

METİNDEN AÇIKLAMA [K2]

İki sütun: nübüvvet (mana-yı harfî) ve felsefe (mana-yı ismî). Mahiyet: başkasının manasını taşır / kendi kendine delalet eder. Vücud: tebaî / aslî. Mâlikiyet: vehmî / hakikî. Vazife: şuurkâr hizmet / tekemmül-ü zâtî. Gaye: ahlâk-ı İlahiye ile tahalluk, acz-fakr ile iltica / teşebbüh bil-Vâcib. Gözlem [araştırmacı]: felsefe sütunu nübüvvet sütununun madde madde zıddı olarak kurulur.

	Nübüvvet · mana-yı harfî	Felsefe · mana-yı ismî
Mahiyet	Başkasının manasını taşır	Kendi kendine delalet eder
Vücud	Tebaî	Aslî
Mâlikiyet	Vehmî	Hakikî
Vazife	Şuurkâr hizmet	Tekemmül-ü zâtî
Gaye	Ahlâk-ı İlahiye ile tahalluk, acz-fakr ile iltica	Teşebbüh bil-Vâcib

Yukarıdaki karşılaştırma tablosu [K2] (metinden açıklama) kaydının görsel düzenidir; sütunların madde madde zıddı olarak kurulması araştırmacı gözlemidir. Aşağıdaki metinden açıklama kutusu kaydın aynen metnidir.

4.8 *İmtizaç ve vakıa-i hayaliye*

METİNDEN AÇIKLAMA [K6] [K7]

Felsefe diyanete itaat edip hizmet ettiğinde saadet; ayrılınca hayır nübüvvet, şer felsefe etrafında toplanır. Vakıa-i hayaliyede üç yol anlatılır; üçüncüsü Ehl-i Kur'an'ın Nuranî caddesidir. Aşağıdaki iki alıntı öbür iki yolla bağlamında birlikte okunmalıdır.

> *Kendimi, bir sahra-yı azîmede görüyorum. Bütün zeminin yüzünü; karanlıklı, sıkıcı ve boğucu bir bulut tabakası kaplamış.*
>
> 30. Söz · s. 544 ✓ [49]

> *Üçüncü yol ise: Sırat-ı Müstakim Ehli olan Ehl-i Kur'anın Cadde-i Nuraniyesidir ki en kısa, en rahat, en selâmet ve herkese açık, Semavî ve Rahmanî ve Nuranî bir Meslektir.*
>
> 30. Söz · s. 546 ✓ [50]
>
> **Not.** Aynı paragraftaki öbür iki yolla birlikte verilmelidir.

ARAŞTIRMACI SONUCU [K1]

Birinci Maksad tek hükmü kademe kademe büyütür: tarif, şart, mahiyet, iki yüz, ferdî neticeler, tarihî-toplumsal büyüme (iki silsile), misallerle müvazene. Baştaki "Tûbâ ve zakkum çekirdeği" tarifi sonda açılır.

4.9 *Müsbet yön: Onbirinci Söz atfı*

> *Onbirinci Söz'de Mahiyet-i İnsaniyenin ve Mahiyet-i İnsaniyedeki enaniyetin, -Mâna-yı Harfî cihetiyle- ne kadar hassas bir mizan ve doğru bir mikyas ve muhit bir fihriste ve mükemmel bir harita ve câmi' bir âyine ve Kâinata güzel bir takvim, bir ruzname olduğu gayet kat'î bir surette tafsil edilmiştir. Ona müracaat edilsin.*
>
> 30. Söz · s. 538 ✓ [53]
>
> **Not.** Onbirinci Söz atfı bu Mukaddime alıntısında geçer.

> *Yedincisi: Senin Hayatına verilen cüz'î ilim ve kudret ve irâde gibi sıfat ve hallerinden küçük nümûnelerini vâhid-i kıyâsî ittihaz ile, Hâlık-ı Zülcelâl'in Sıfât-ı Mutlakasını ve Şuun-u Mukaddesesini o ölçüler ile bilmektir.*
>
> Sözler · s. 128 ✓ [39]
>
> **Not.** Bu metin "ene" kelimesini içermez; müellif sözü gibi "ene'nin müsbet yönü" diye sunulmaz. Yalnız Onbirinci Söz atfıyla metinden açıklama olarak ilişkilendirilir ([K8]).

METİNDEN AÇIKLAMA [K8]

Müellif 30. Söz'de enaniyetin mana-yı harfî cihetiyle mizan/mikyas oluşunun Onbirinci Söz'de tafsil edildiğini söyler; bu atıf nedeniyle pasaj ene'nin vâhid-i kıyasî vazifesine bağlanabilir. Bu bağ müellifin o sayfadaki doğrudan ifadesi değildir.

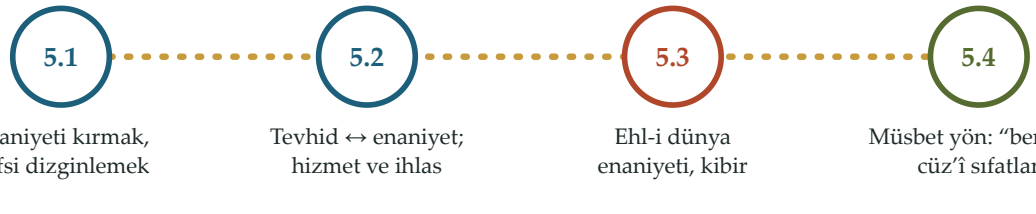
BÖLÜM 5

Külliyat geneli (merkez metin dışı)

Kayıt [K9] (kulliyat ajanı; araştırmacı sonucu, taslak). Merkez metin ve nüshaları hariç taranmıştır. Yer sayıları alt sınırdır.

BİR BAKIŞTA

- Merkez dışında ene ağırlıkla terk edilecek şey olarak geçer (araştırmacı sonucu, kısmî).
- Müsbet anlatım "ene" ile değil "benlik/cüz'î sıfatlar" ile geçer; "benlik = ene" araştırmacı çıkarımıdır.

ŞEKİL 7 *Merkez metin dışında ene'nin dört bağlamı.*

5.1 *Enaniyetin kuvvetlenmesi / nefsin dizginlenmesi*

> *Kezalik ene ile tabir edilen enaniyetin Kalbi,*
>
> Hubab (Mesnevî-i Nuriye) · s. 103 ✓ [31]
>
> **Not.** Hubab cümlesinin ilk yarısıdır; [34] ve "kalbi delinen habbe" teşbihiyle birlikte okunmalıdır (teşbih ayrı alıntı olarak kayıtlı değildir). Arapça zikir lafzı satır arası olduğundan OCR'de bozuktur ve atlanmıştır.

> *Zikrinin Şua ve Hararetiyle yanıp delinirse, büyüyüp gafletle firavunlaşamaz. Ve Hâlık-ı Semavat ve Arz'a isyan edemez. O Zikr-i İlahî sayesinde, ene mahvolur.*
>
> Hubab (Mesnevî-i Nuriye) · s. 103 ✓ [34]
>
> **Not.** Hubab cümlesinin ikinci yarısı; ilk yarı [31].

> *Bunun da en mühim Esası; enaniyeti kırmak, hevayı terketmek, nefsi öldürmektir.*
>
> Mektubat · s. 446 ✓ [30]

> *Bir gaye-i hayal olmazsa, yahut nisyan basarsa, ya tenasi edilse; elbette zihi- nler enelere dönerler, Etrafında gezerler. Ene kuvvetleşiyor, bazan sinirleniyor. Delinmez, tâ نَحْنolsun. Enesini sevenler, başkaları sevmezler.*
>
> Sözler · s. 708 ⚠ doğrulanmadı [25]
>
> **Not.** DOĞRULANMAMIŞ: eşleşme "yakın" (oran 0,972), bağımsız kontrol gerekir. Metin kayıttaki ham OCR haliyle verilmiştir.

DÜZELTİLMİŞ OKUNUŞ (SUNUM NOTU; MÜELLİF BLOĞU DEĞİL)

Bir gaye-i hayal olmazsa, yahut nisyan basarsa, ya tenasi edilse; elbette zihinler enelere dönerler, Etrafında gezerler. Ene kuvvetleşiyor, bazan sinirleniyor. Delinmez, tâ نَحْن olsun. Enesini sevenler, başkaları sevmezler.

"zihi- nler" kırığı "zihinler" yapıldı, Arapça "نحن" lafzı yerine oturtuldu.

5.2 *Tevhid-enaniyet zıtlığı / hizmet-ihlas*

> *İslâmiyet, Tevhid-i Hakikî Dinidir ki; vasıtaları, esbabları iskat ediyor. Enaniyeti kırıyor, Ubudiyet-i Hâlisa tesis ediyor.*
>
> 29. Mektup · s. 437 ✓ [26]

> *Ehl-i Hak, bilmecburiye eneyi terketmekle hakka Hizmet edebilir.*
>
> 29. Mektup · s. 425 ✓ [27]

Not: "nahnü" ve "ben demeyiniz, biz deyiniz" ifadeleri [27]'nin alıntının devamından (bağlam), ayrı alıntı kaydı değil. Kayıtlı alıntı metni yalnızca yukarıdaki cümledir.

> *İşte bu müdhiş marazın merhemi, ilâcı İhlastır. Yani Hakperestliği nefisperestliğe tercih etmekle ve Hakkın hatırı, nefsin ve enaniyetin hatırına galib gelmekle*
>
> 20. Lem'a · s. 149 ✓ [28]

> *Risale-i Nur'un Kur'andan aldığı Dersin en birinci Esası: Benlik, enaniyet, hodfüruşluğu terk etmek lüzumudur.*
>
> Lâhika · s. 246 ✓ [32]
>
> **Not.** Bölüm adı sistem tahminidir, doğrulanmadı.

5.3 *Ehl-i dünya enaniyeti / kibir*

> *Bu fevkalâde enaniyetli ehl-i dünyanın enaniyet işinde o kadar hassasiyet var ki*
>
> Lem'alar · s. 174 ✓ [33]
>
> **Not.** Cümle başıdır; bölüm adını düzelten yeni kayıt aşağıdadır.

> *Bu fevkalâde enaniyetli ehl-i dünyanın enaniyet işinde o kadar hassasiyet var ki, eğer şuuren olsa idi, Keramet derecesinde veyahud büyük*
>
> 22. Lem'a · s. 174 ⚠ doğrulanmadı [36]
>
> **Not.** DOĞRULANMAMIŞ: durum henüz doğrulanmadı; kesin kaynaklı sayılmaz. Metin cümle ortasında biter (Yirmiikinci Lem'a Hâtime).

> *Yeni Said diyor ki: Şu makamda Eski Said'in iftiharkârane söylediği şu sözlere ben iştirak etmiyorum. Bu Risalede sözü ona verdiğim için susturamıyorum. Enaniyet-lilere karşı bir parça enaniyetini göstersin diye sükût ediyorum.*
>
> 22. Lem'a · s. 174 ✓ [35]

> *Halbuki kibr ve azametleri, enaniyetleri ve göklere kadar çıkan gururları iktizasınca*
>
> İşârât-ül İ'caz · s. 122 ✓ [29]

5.4 *Müsbet yön: "benlik" ve cüz'î sıfatlar*

> *Halbuki Cenab-ı Hak tarafından insanlara verilen benlik ve hürriyet, Uluhiyet Sıfatlarını fehmetmek üzere bir vâhid-i kıyasî vazifesini görüyor. Maalesef sû'-i ihtiyar ile Hâkimiyet ve istiklaliyete âlet ederek tam bir firavun olur.*
>
> Katre (Mesnevî-i Nuriye) · s. 67 ✓ [37]
>
> **Not.** "benlik = ene" eşleştirmesi araştırmacı çıkarımıdır; metinde "benlik ve hürriyet" birlikte geçer.

> *Meselâ: Bir adam Cenab-ı Hakk'ın Kudretini anlamak için bir taksimat yapar: "Buradan buraya benim Kudretimdedir, bundan o yanı da Onun Kudretindedir" diye vehmî bir çizgi çizmekle mes'eleyi anlar. Sonra mevhum hattı bozar, hepsini de ona teslim eder.*
>
> Katre (Mesnevî-i Nuriye) · s. 67 ✓ [38]
>
> **Not.** Aynı çıkarım uyarısı geçerlidir ([K23]).

ARAŞTIRMACI YORUMU [K23]

[37] ve [38]'deki "benlik"in ene/enaniyetle eşleştirilmesi araştırmacı çıkarımıdır; ene doğrudan söylenmez. Bağ, 30. Söz atfına ([53], [39]) dayanır. Zayıf yön: metin benlik ile ene eşitliğini açıkça kurmaz.

ARAŞTIRMACI SONUCU [K9]

Merkez dışında ene kavramı iki yönlü kullanılır: (1) olumsuz — enaniyet, benlik, nefs-i emmare; hizmet ve ihlasta terk edilmesi gereken şey; (2) mahiyet ve tarif ağırlıklı olarak Otuzuncu Söz'dedir. "ene/enaniyet" sözcüğüyle müsbet yön merkez dışında yalnız Enfus lügatında (alıntı olarak) bulundu; merkez dışı müsbet anlatım "benlik" kelimesiyle Katre'dedir. "Hakikat-ı ene", "ene-i insaniye", "ene elif" ifadeleri merkez dışında bulunamadı.

Yaklaşık yerleşim (alt sınır, nüsha tekrarı sayılmadan): Mektubat ~9; Lem'alar ~6; Sözler (merkez dışı) ~5; Şualar/Sualar ~4; Emirdağ ~6; Tarihçe ~6; Hizmet/İhlas Rehberi ~8 (derleme); Mesnevî 2; İşârât-ül İ'caz 1; B.Cevab 2; Gençlik Rehberi 1; Hutbe-i Şamiye/Asayı Musa 2.

5.5 *Lügat karşılığı*

METİNDEN AÇIKLAMA — LÜGAT, DOĞRUDAN KAYNAKTAN DOĞRULANDI [K12]

Enfus Lügatı (PDF s.67-68): ene maddesi Risale alıntısıdır (Şemme/30. Söz çizgisi): ene, esma-i ilahiyenin ve kâinat tılsımının anahtarıdır; emanet olarak insana verilmiş, rububiyet sıfatlarını tanıttıran vâhid-i kıyasîdir; vâhid-i kıyasînin hakikî mevcut olması şart değil, farazîdir. Maddenin 2. kısmı derleyici yorumudur (ayine, vâhid-i kıyasî, âlet-i inkişaf, mana-yı harfî). Kavramlar Lügatı'nda ENE maddesi tespit edilmedi.

BÖLÜM 6

Haricî kaynaklar (İKİNCİL)

BİR BAKIŞTA

- Üç kaynak bulundu; hiçbiri tam metin okunmadı.
- İkincildir, Külliyat'la karşılaştırma yapılmadı; kesin kabul edilmez.

HARİCÎ BİLGİ — İKİNCİL, KESİN KABUL EDİLMEZ [K24] [K25]

Üç kaynak bulundu; hiçbiri tam metin okunmadı; ikisi yalnız arama özetinden, biri yalnız tez özetinden biliniyor. Kaynakların Risale alıntıları doğrulanmadı, Külliyat ile örtüşme/ayrım hükmü verilmedi. Şerh/ders kaynağı bulunamadı.

- Ömer Kuru, *Self in Relation to the Concept of God in Risale-i Nur*, Durham doktora tezi, 2016 (https://etheses.durham.ac.uk/id/eprint/11587) — yalnız özet: ene nefs aynasında beliren öznel ölçü/imge, isim-sıfat yansıtır; vahiy-sünnet rehberliği yoksa sahiplik iddia eder. Ene-nefs ilişkisi özetten kesin anlaşılmıyor.
- Javaid Ayub, *Knowing Oneself: Nursi's Treatise of Human I*, Katre, 2021 (https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1507611) — PDF okunamadı, yalnız arama özeti: ene iki yüzlü.
- H. Aydın, bildiri, International Bediuzzaman Symposium 2010 (https://avesis.yyu.edu.tr/yayin/09c6055d-1f39-4a21-ae18-811891ea3343/self-ego-consciousness-in-muslim-scholar-notably-in-bediuzzaman-said-nursis-writtings) — yalnız arama özeti: self-consciousness ve emanet.

ARAŞTIRMACI YORUMU [K26]

Kaynaklarda ene ego/self ile karşılanıyor; ayna, iki yüz ve emanet temaları geçiyor. Bu kayıt Külliyat ile örtüşme veya ayrım hakkında hüküm vermez; ego kavramının Külliyat dışı bir çeviri çerçevesi olup olmadığı doğrulanmış değildir.

BÖLÜM 7

Açık meseleler ve sınırlar

ŞEKİL 8 *Alıntı durumu: 53 kayıttan 51 doğrulandı (dolu daire), 2 doğrulanmamış (içi boş, çarpılı): [25] ve [36].*

- Doğrulanmamış alıntılar: [25] (manzum bölüm, "enelere dönerler"; OCR kırığı ve Arapça sırası) ve [36] (Yirmiikinci Lem'a Hâtime). Bunlara dayalı kesin hüküm kurulmamalıdır.
- Özet kaydı [K27] [21]'nın durumunu eski haliyle yazıyor; alıntı doğrulanmıştır (doğrudan kaynaktan doğrulandı).
- "Benlik = ene" araştırmacı çıkarımıdır; 11. Söz pasajı "ene" kelimesini içermez.
- Hubab Arapça zikir lafzı OCR'de bozuktur. PDF 533'ün basılı numarası tespit edilemedi. Alıntı kaynağı kopyanın kendi doğrulama durumu "unverified"dır.
- Okunmayan yerler: enaniyet-i ilmiye (Mektubat), İhlas Risalesi, Hizmet Rehberi, Emirdağ, Şualar ve Tarihçe geçişleri; Katre Mukaddeme'deki mana-yı harfî/ismî anlatımı ene'ye özel bağlanmadı.
- Lügat sayfaları Enfus s.66, 188, 308 ve Kavramlar s.191 tek tek okunmadı (ilgili soru kaydındaki boşluk); anlamsal arama gerçek model değildir.
- Haricî kaynaklar tam okunmadı; alternatif yorumlar ve Külliyat ile karşılaştırma yapılmadı.
- Araştırmanın 12 ölçütü bu belge üzerinde işaretlenmemiştir; kayıtlar taslak durumundadır.

BÖLÜM 8

Kaynaklar ve Alıntı Dizini

Birincil kaynak: Risale-i Nur Külliyatı, "Tüm külliyat kopyası-sıkıştırıldı" (5924 PDF sayfası; baskı bilgisi tespit edilemedi). İkincil: Bölüm 6'daki üç kaynak. Metindeki köşeli parantezli numaralar bu dizine bağlanır; aşağıda araştırmadaki bütün alıntılar listelenmiştir: 53 kayıt, 51 doğrulandı, 2 doğrulanmadı.

PDF sayfası ile eserin basılı sayfa numarası farklıdır; basılı numara bulunamayan yerde "tespit edilemedi" yazılmıştır. Kaynak kimliği: src_bb3f48425af4.

Alıntı dizini

NO	ESER · BÖLÜM	PDF	BASILI	DURUM	KİMLİK
1	30. Söz Birinci Maksad - ene emanetin bir vechi	533	tespit edilemedi	✓ doğrulandı	q_67171a0fa217
2	30. Söz Birinci Maksad - esmanın anahtarı, kâinatın tılsımı	534	536	✓ doğrulandı	q_f49754b1f9b3
3	30. Söz Birinci Maksad - ene miftah, emanet	534	536	✓ doğrulandı	q_2052fd8a4671
4	30. Söz Birinci Maksad - vâhid-i kıyasî, farazî hat	534	536	✓ doğrulandı	q_d907c3769180
5	30. Söz Birinci Maksad - ev yapma temsili (enaniyet hadd çizer)	534	536	✓ doğrulandı	q_4224b0d2700a
6	30. Söz Birinci Maksad - ev yapma temsili	535	537	✓ doğrulandı	q_3ee38d7b8635
7	30. Söz Birinci Maksad - iki yüz, mana-yı harfî	535	537	✓ doğrulandı	q_0d79d7ef3181
8	30. Söz Birinci Maksad - mana-yı ismî, emanete hıyanet	535	537	✓ doğrulandı	q_dc313667a847
9	30. Söz Birinci Maksad - cehl-i mürekkeb	536	538	✓ doğrulandı	q_d2665df63e5b
10	30. Söz Birinci Maksad - iki silsile (nübüvvet ve felsefe)	536	538	✓ doğrulandı	q_e7ea668af48a
11	30. Söz Birinci Maksad - nübüvvet yolu, ene'nin birinci vechi	537	539	✓ doğrulandı	q_e80f56510db8
12	30. Söz Birinci Maksad - felsefe yolu, mana-yı ismî	538	540	✓ doğrulandı	q_c3cdcd955cfe
13	30. Söz Birinci Maksad - nübüvvetin ubudiyet hükmü	538	540	✓ doğrulandı	q_dbf13f778bb4
14	30. Söz Birinci Maksad - şirk, kıyas-ı binnefs	536	538	✓ doğrulandı	q_e6c9f9330950
15	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad	534	536	✓ doğrulandı	q_93daa9eb805c

NO	ESER · BÖLÜM	PDF	BASILI	DURUM	KİMLİK
16	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad	536	538	✓ doğrulandı	q_6b62c63c69f9
17	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad	535	537	✓ doğrulandı	q_6c577b6758d2
18	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad	536	538	✓ doğrulandı	q_c15e7d62a30d
19	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad	536	538	✓ doğrulandı	q_889fd176a588
20	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad	538	540	✓ doğrulandı	q_c7c75bf0aa84
21	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad	537	539	✓ doğrulandı	q_84087f00b916
22	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad	537	539	✓ doğrulandı	q_d7454a57b39e
23	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad	535	537	✓ doğrulandı	q_c2586dca4ba7
24	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad	535	537	✓ doğrulandı	q_52e9962211ff
25	Sözler Sözler, manzum bölüm: Gaye-i Hayal Olmazsa, Enaniyet Kuvvetleşir	706	708	⚠ doğrulanmadı	q_e2736f676b6b
26	29. Mektup Yirmidokuzuncu Mektub, Yedinci Kısım	1673	437	✓ doğrulandı	q_40c235542a6d
27	29. Mektup Yirmidokuzuncu Mektub, Altıncı Kısım	1661	425	✓ doğrulandı	q_d756b5e219f2
28	20. Lem’a Yirminci Lem'a, Birinci Nokta	937	149	✓ doğrulandı	q_c268049dcbc8
29	İşârât-ül İ’caz İşârât-ül İ'caz (Kur'an'ın i'cazı, Birinci Tarîk)	4099	122	✓ doğrulandı	q_145598649380
30	Mektubat Mektubât, Tarîkat üzerine Dördüncü Telvih	1682	446	✓ doğrulandı	q_9112a2ca9628
31	Hubab (Mesnevî-i Nuriye) Mesnevî-i Nuriye, Hubab	4574	103	✓ doğrulandı	q_f419a87eff90
32	Lâhika Lâhika (Yirmiyedinci Mektubdan)	3707	246	✓ doğrulandı	q_389c42fa4852
33	Lem’alar Lem'alar, Hâtime	962	174	✓ doğrulandı	q_d72512bb989e
34	Hubab (Mesnevî-i Nuriye) Mesnevî-i Nuriye, Hubab (Zikr-i İlahî ile enenin mahvı)	4574	103	✓ doğrulandı	q_f197c22415e8
35	22. Lem’a Yirmiikinci Lem'a, Hâtime (Haşiye: Yeni Said)	962	174	✓ doğrulandı	q_fcabff0f22cf
36	22. Lem’a Yirmiikinci Lem'a, Hâtime	962	174	⚠ doğrulanmadı	q_9138bb9e23b1
37	Katre (Mesnevî-i Nuriye) Mesnevî-i Nuriye, Katre, Birinci Hakikat (benlik = vâhid-i kıyasî)	4538	67	✓ doğrulandı	q_d37fa38ae6ba

NO	ESER · BÖLÜM	PDF	BASILI	DURUM	KİMLİK
38	Katre (Mesnevî-i Nuriye) Mesnevî-i Nuriye, Katre, Birinci Hakikat (vehmî çizgi, mülkü Mâlikine teslim)	4538	67	✓ doğrulandı	q_85fe88b83427
39	Sözler Sözler, hayatın gayeleri (cüz'î sıfatlar = vâhid-i kıyasî; ene adı geçmez)	126	128	✓ doğrulandı	q_f68607fb4bff
40	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad - ziya-zulmet, hadd-i mevhum	534	536	✓ doğrulandı	q_84b7084eb0ed
41	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad - mizan-ül hararet	535	537	✓ doğrulandı	q_668b1edc1ac5
42	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad - ince elif, farazî hat	535	537	✓ doğrulandı	q_16356f840b2a
43	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad - mîrî malı temsili	536	538	✓ doğrulandı	q_eaa4cfe54473
44	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad - menşe, ene'nin iki vechi	537	539	✓ doğrulandı	q_b5af0181bd1e
45	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad - ene'nin vücud, mâlikiyet, hakikat, vazife maddeleri (nübüvvet vechi)	537	539	✓ doğrulandı	q_dab096e019a2
46	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad - buhar-misâl ene, tecemmüd	541	543	✓ doğrulandı	q_10ed5f59e607
47	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad - felasifenin hataları, mûcib-i bizzât	541	543	✓ doğrulandı	q_9b4e5475395e
48	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad - felasifenin hataları, tabiata masdariyet, ene tağut	542	544	✓ doğrulandı	q_76cca7237054
49	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad - vakıa-i hayaliye, giriş	542	544	✓ doğrulandı	q_763a0ea5a83a
50	30. Söz Otuzuncu Söz, Birinci Maksad - vakıa-i hayaliye, üç yol	544	546	✓ doğrulandı	q_1c653c81a3e6
51	22. Lem'a Yirmiikinci Lem'a, Hâtime	963	175	✓ doğrulandı	q_8ddaccf7ade2
52	22. Lem'a Yirmiikinci Lem'a, Hâtime	963	175	✓ doğrulandı	q_fc50bf27a4cc
53	30. Söz Otuzuncu Söz, Mukaddime	536	538	✓ doğrulandı	q_2d8402a10e35

Çözümleme kayıtları (K)

Metinde "K" numarasıyla anılan açıklama, yorum, sonuç ve özet kayıtları. Kimlikleri yalnız bu tabloda yer alır.

NO	KAYIT TÜRÜ	İLK GEÇTİĞİ YER	KİMLİK
K1	Ana fikir — araştırmacı sonucu	Bölüm 1	i_2e1a1533593a
K2	Metinden açıklama	Bölüm 1	i_23915f8f8248
K3	Özet kaydı	Bölüm 2	m_537a554d425e

NO	KAYIT TÜRÜ	İLK GEÇTİĞİ YER	KİMLİK
K4	Metinden açıklama	Bölüm 2	i_3b1ed7ab9763
K5	Metinden açıklama	Bölüm 2	i_f57777560ee9
K6	Metinden açıklama	Bölüm 2	i_ed9a5616580a
K7	Metinden açıklama	Bölüm 2	i_9b016d4065f9
K8	Metinden açıklama	Bölüm 2	i_f0eaae5ea6f2
K9	Araştırmacı sonucu	Bölüm 2	m_89e224361772
K10	Özet kaydı	Bölüm 2	m_61cca79c056a
K11	Araştırmacı yorumu	Bölüm 3	i_964805086dc0
K12	Metinden açıklama — lügat, doğrudan kaynaktan doğrulandı	Bölüm 3	m_c8d18a19ce83
K13	Özet kaydı	Bölüm 4	m_5fc53002a146
K14	Metinden açıklama	Bölüm 4	i_ac18eb44e5fe
K15	Metinden açıklama	Bölüm 4	i_39cad63e3d1e
K16	Analiz kaydı	Bölüm 4	i_67332564eaab
K17	Analiz kaydı	Bölüm 4	i_0b1bfab54a76
K18	Analiz kaydı	Bölüm 4	i_e165b88e3a3e
K19	Analiz kaydı	Bölüm 4	i_cc4e07abb24f
K20	Analiz kaydı	Bölüm 4	i_45858f53a36d
K21	Analiz kaydı	Bölüm 4	i_5fa68ffe6ce0
K22	Analiz kaydı	Bölüm 4	i_da0ee0bfe637
K23	Araştırmacı yorumu	Bölüm 5	i_98f848a115b9
K24	Haricî bilgi — ikincil, kesin kabul edilmez	Bölüm 6	m_619a84eed413
K25	Haricî bilgi — ikincil, kesin kabul edilmez	Bölüm 6	m_82d5ac0bb183
K26	Araştırmacı yorumu	Bölüm 6	i_752fa07c75e5
K27	Özet kaydı	Bölüm 7	m_40054ae7de1d